

Mišljenje o eksternoj evaluaciji Visoke škole za primijenjene i pravne nauke „Prometej“, Banja Luka

HEAARS broj: 70-9-2/14

Datum: 09.02.2016. godine

Komisija za eksternu evaluaciju: Prof. dr Mitar Perušić, predsjednik, Prof. dr Branko Rakita, Boško Borojević, mr i Nenad Marković.

Koordinator: Tatjana Radaković, mr

Sadržaj

1.0 Uvodne napomene	3
2.0 Eksterna evaluacija	3
2.1 Prethodne aktivnosti, prva i druga faza akreditacije	3
2.2 Posjeta visokoškolskoj ustanovi	4
3.0 Mišljenje o ishodu eksterne evaluacije, preporuka za treću fazu akreditacije	5
3.1 Generalna procjena prijavljenog studijskog programa	6

1.0 Uvodne napomene

Pristupanju procesu akreditacije Visoke škole za primijenjene i pravne nauke „Prometej“, Banja Luka prethodilo je ispunjavanje preduslova propisanih Uputstvom za pristup akreditaciji. Nakon što je Agencija za akreditaciju visokoškolskih ustanova utvrdila ispunjavanje istih, odnosno završetkom prve faze akreditacije, stekli su se uslovi za drugu fazu-vanjsku provjeru od strane Komisije za ocjenjivanje i reviziju kvaliteta i davanje preporuka o akreditaciji visokoškolskih ustanova (u daljnjem tekstu Komisija). U skladu sa prethodnim, konstatujemo da je aplikacija je predata 04.04.2014. godine. U skladu sa Pravilnikom o formiranju i radu Komisije za ocjenjivanje i reviziju kvaliteta i davanje preporuka o akreditaciji, Komisija je imenovana Rješenjem o imenovanju Komisije domaćih i međunarodnih stručnjaka za ocjenjivanje i reviziju kvaliteta i davanje preporuka o akreditaciji broj 05-33-449-3/14, od 28.10.2014., u pogledu izbora s liste, i Odlukom o izmjeni Odluke Agencije o formiranju Komisije domaćih i međunarodnih stručnjaka za ocjenjivanje i reviziju kvaliteta i davanje preporuka o akreditaciji broj: 70-3-2/14 od 27.10.2014. godine. Komisija je imenovana u sljedećem sastavu:

- Prof. dr Mitar Perušić, predstavnik akademske zajednice Bosne i Hercegovine, predsjednik
- Prof. dr Branko Rakita, međunarodni stručnjak, član
- Boško Borojević, mr, predstavnik privrede i prakse, član
- Nenad Marković, student, član.

U skladu sa Pravilnikom o akreditaciji, ispred Agencije za akreditaciju visokoškolskih ustanova Republike Srpske za koordinatora komisije imenovana je Tatjana Radaković, mr, a u skladu sa istim propisom Ugovor za usluge akreditacije sa Visokom školom za primijenjene i pravne nauke „Prometej“, Banja Luka potpisan je 15.08.2014. godine. Posjeta ustanovi je obavljena u periodu od 27.11. do 28.11.2014. godine.

2.0 Eksterna evaluacija

2.1. Prethodne aktivnosti, prva i druga faza akreditacije

Agencija za akreditaciju visokoškolskih ustanova Republike Srpske svim članovima Komisije dostavila je, u elektronskoj formi, materijal na kojem su dokumenti koji definišu proces akreditacije, odnosno zakonski propisi, Pravilnik o akreditaciji i Uputstvo za sprovođenje eksterne evaluacije, standardi i kriterijumi, te Aplikacija visokoškolske ustanove sa pratećim dokumentima, kao i obrasci neophodni za rad komisije.

Na prvom sastanku, održanom 24.10.2014. godine u Agenciji, Komisija je utvrdila metodologiju rada i između ostalog usaglasila, poštujući akte Agencije, da svaki član komisije ima obavezu da na osnovu analizirane dokumentacije visokoškolske ustanove popuni obrazac individualne kontrolne liste koja služi kao podsjetnik članu Komisije sa pitanjima, zapažanjima i zahtjevima za dodatne dokumente za posjetu ustanovi. Na istom sastanku su dogovorene sve pojedinosti rada, usaglašeno zajedničko razumijevanje zahtjeva standarda i kriterijuma, nakon čega je Komisija usaglasila Plan i program posjete visokoškolskoj ustanovi koji je Prilog 2 izvještaja o eksternoj evaluaciji Visoke škole za primijenjene i pravne nauke „Prometej“, Banja Luka, broj: 70-9/14 a predviđa posjetu u trajanju od dva radna dana u skladu sa Uputstvom o sprovođenju eksterne evaluacije. Takođe, Komisija je potpisala i individualne izjave o nepostojanju sukoba interesa kojima se potvrđuje da eksperti nemaju lične, porodične i finansijske interese vezane za Visoku školu za primijenjene i pravne nauke „Prometej, Banja Luka.

Prije posjete Komisije za eksternu evaluaciju, rukovodstvo i predstavnici službi su upoznati sa detaljima i tokom predstojeće posjete, te im je blagovremeno dostavljen Plan i program posjete koji je usaglašen sa predstavnicima visokoškolske ustanove i dogovoren način pristupa i rada Komisije. Predmet eksterne

evaluacije je visokoškolska ustanova i prijavljeni studijski program kao što je navedeno u Aplikaciji za akreditaciju Visoke škole za primijenjene i pravne nauke „Prometej“, Banja Luka.

Komisija je održala drugi radni sastanak 27.11.2014. godine, neposredno prije posjete Visokoj školi za primijenjene i pravne nauke „Prometej“, Banja Luka, na kome je detaljnije dogovoren tok posjete, fokus na pojedina pitanja, analiza utisaka nakon pregleda aplikacije visokoškolske ustanove, način vođenja razgovora, usaglašavanje stavova na osnovu pojedinačnih ček-lista, kao i druga pitanja od važnosti za profesionalan rad Komisije.

2.2 Posjeta visokoškolskoj ustanovi

Komisija je u skladu sa Pravilnikom o formiranju i radu Komisije razgovarala sa sljedećim timovima: rukovodstvom, timom za kvalitet i samoevaluaciju, predstavnicima studentske službe, pravne službe, računovodstva i biblioteke, predstavnicima svršenih studenata, predstavnicima privrede i tržišta rada, predstavnicima akademskog osoblja svih studijskih programa koji su bili pregledani tokom akreditacije i predstavnicima studenata svih godina sa svih studijskih programa. Tokom razgovora je vođen zapisnik, koji sadrži i spisak svih navedenih učesnika, a isti je dostupan u arhivi Agencije, dosije Visoke škole za primijenjene i pravne nauke „Prometej“, Banja Luka.

Tokom prvog dana posjete, 27.11.2014. godine održan je uvodni sastanak sa predstavnicima ustanove na kojem su se predstavili članovi komisije, a zatim su uslijedili sastanci sa rukovodstvom na čelu sa vlasnikom i osnivačem Visoke škole, gosp. Velimirom Iličem, timom za kvalitet i samoevaluaciju koji čini 7 osoba iz svih struktura ustanove, predstavnicima studentske službe, računovodstva i biblioteke, svršenim studentima, nastavnim osobljem angažovanim na studijskom programu na čijem primjeru je izvršena eksterna evaluacija rada ustanove, kao i predstavnicima privrede i tržišta rada. Komisija je Nakon što je obavila razgovore sa ukupno 32 osobe, Komisija je na kraju dana održala interni sastanak o zapažanjima i toku rada. Posebno je konstatovano da se rukovodstvo ustanove zalaže za što je moguće efikasniji pristup organizaciji službi pa je jedno lice angažovano u više timova, kao što je slučaj saupravljačkom strukturom, pravnom službom, kancelarijom za kvalitet. O ovim zapažanjima se daju i posebne preporuke u nastavku izvještaja.

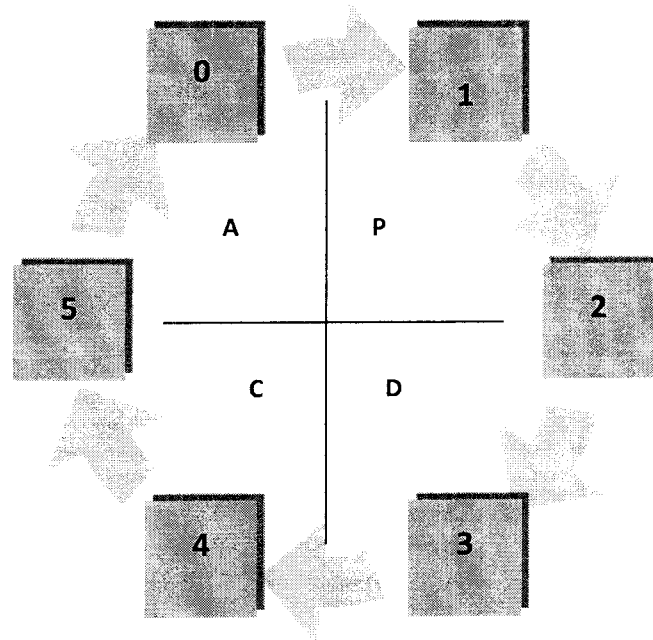
Drugi dan posjete, 28.10.2014. godine bio je posvećen evaluaciji organizacije nastavnog procesa na prijavljenom studijskom programu i obilasku fizičkih resursa visokoškolske ustanove, tako da je Komisija razgovarala sa studentima svih godina i, još jednom, predstavnicima akademskog osoblja. Studenti su iskazali svoje zadovoljstvo uslovima studiranja na Visokoj školi, posebno ističući dobru komunikaciju sa profesorima i rukovodstvom ustanove. Takođe, nakon obilaska svih prostorija ustanove Komisija je zaključila da se radi o prilično dobroj organizaciji fizičkih resursa i dala preporuke za određena poboljšanja. Svi detalji i pravni dokazi o ispunjenosti zakonskih uslova su vidljivi u dokumentaciji dostavljenoj u aplikaciji za akreditaciju. Drugog dana posjete, 28.11.2014. godine, Komisija je ponovo razgovarala sa timom za kvalitet, u cilju dogovora oko prezentacije preliminarnog izvještaja ali i pojašnjavanja određenih organizacionih pitanja u radu službi ustanove. Nakon svega, Komisija je održala jednoipčasovni interni sastanak na kojem je usaglasila sadržaj i smjernice preliminarnog izvještaja te popunila obrazac Ocjena stanja i preporuke za unapređenje koji predviđa definisanje dobrih i slabih strana, te preporuka za unapređenje po svakom kriterijumu ponaosob, a isti je zatim usmeno prezentovan predstavnicima ustanove. Prezentaciji su prisustvovali rukovodstvo Visoke škole i tim za kvalitet. Ocjenu stanja i preporuke za unapređenje predstavio je predsjednik Komisije prof. dr Mitar Perušić, nakon čega se direktor, Mr Jelena Milinković, zahvalila na prezentovanom sadržaju posebno se osvrćući na kvalitetne preporuke za unapređenje kvaliteta.

3.0 Mišljenje o ishodu eksterne evaluacije

Eksterna evaluacija je urađena u skladu sa odredbom člana 32 Zakona o visokom obrazovanju Republike Srpske, odnosno provjerom nivoa ispunjenosti zahtjeva ESG standarda i Kriterijuma za akreditaciju visokoškolskih ustanova u izvođenju sljedećeg studijskih programa u Visokoj školi za primijenjene i pravne nauke:

- Poslovna ekonomija

Skala za ocjenjivanje se zasniva na PDCA krugu i EFQM modelu i predstavljena je na sljedeći način:

Kriterijumi za ocjenu:

- 0 – nema dokaza ili postoje djelimični, nepouzdana dokazi ispunjenja zahtjeva (potpuno novo ili strano u organizaciji),
- 1 – zahtjev je planiran – postoji samo na papiru – P (plan),
- 2 – zahtjev je planiran i djelimično sproveden – i na papiru i primijenjen – D (djelo),
- 3 – zahtjev je planiran, sproveden i prate se efekti – C (provjera),
- 4 – zahtjev je planiran, sproveden, prate se efekti i poredi s drugima – A (poređenje/unapređenje) i
- 5 – zahtjev je planiran, sproveden, prate se efekti i uvode stalna prilagođavanja i poboljšanja na osnovu poređenja sa najboljima.

I	VŠU ne ispunjava zahtjev	0
II	VŠU djelimično ispunjava zahtjev	1
III	VŠU pretežno ispunjava zahtjev	2 i 3
IV	VŠU u potpunosti ispunjava zahtjev	4 i 5

3.1 Generalna procjena prijavljenog studijskog programa

Komisija u smislu generalne procjene prijavljenih studijskih programa smatra da visokoškolska ustanova ima formalni mehanizam za usvajanje studijskog programa. U skladu sa licencom resornog Ministarstva, postoji dislocirani centar u Derventi. Postoje elementi materijala sa predavanja u elektronskoj formi koji su dostupni na veb stranici. Evidentirano je i postojanje nastavnog plana javno dostupnog sa ostalim bitnim elementima o studijskom programu za studente. Dovoljan je i broj angažovanog nastavnog osoblja, u skladu sa statusom ustanove (visoke škole).

Istovremeno, Komisija uviđa i određene slabe strane koje se manifestuju u sljedećem: na osnovu postojanja određenog onlajn materijala se ne može smatrati da postoji učenje na daljinu, s obzirom da ono podliježe postupku licenciranja (nije predmet ovog akreditacijskog postupka). Silabusi nisu javno dostupni, niti usklađeni sa postojećom nastavnom praksom. Ishodi učenja nisu definisani za predmete. Evidentirano je i nepostojanje formalnog obrasca za silabus i nastavni plan koji je prezentovan javnosti. Nije vidljiv način kontrolisanja, revidiranja i praćenja studijskog programa. Nedovoljni su naporu uloženi na razvoj i promociju sopstvenog nastavnog kadra. Ne postoje analize nastavnog osoblja na posmatranom studijskom programu. Informacioni sistem se slabo, ili uopšte, ne koristi u svrhe unapređenja nastave u uskostručnim predmetima na studijskom programu.

U smislu prethodno rečenog, generalne su preporuke sadržane u sljedećem: Ishode učenja iskazati na nivou predmeta. Ishodi učenja treba da budu sastavni dio svakog silabusa.

Završne kompetencije studenata treba podijeliti na opšte i specifične. Formalno definisati okvir nastavnog plana i silabusa. Postoje značajne mogućnosti za preispitivanje studijskog programa, posebno na bazi indikatora koji trebaju biti razvijeni i analizirani. Potrebno je jasno naznačiti dislocirani centar u svim dokumentima i praktičnim rezultatima te ga treba obraditi kao poseban dislocirani centar (raspored časova, prolaznost itd.). Uspostaviti proceduru analize kontrole, revizije i praćenja studijskog programa. Uspostaviti karton naučnog radnika u pravcu redovne analize kvaliteta nastavnog osoblja i njihovog unapređenja. Uspostaviti redovne analize nastavnog i administrativnog osoblja. Iskoristiti prisustvo informatičke sale i uvesti programske sisteme za korištenje u svrhe unapređenja nastave na uskostručnim predmetima.

Ishod eksterne evaluacije, na osnovu stanja ocijenjenog nakon posjete ustanovi, a o čemu je Komisija postigla međusobnu saglasnost, je izdavanje pisma očekivanja, što je evidentirano u Izvještaju o eksternoj evaluaciji Visoke škole za primijenjene i pravne nauke „Prometej“, Banja Luka. Nakon izdavanja pisma očekivanja, ustanova je u saradnji sa Agencijom za akreditaciju VŠU RS, sačinila i potpisala Plan realizacije korektivnih mjera koji je bila dužna realizovati u roku od godinu dana. Sastavni dio plana su i obuke Agencije za akreditaciju koje su predstavnici ustanove uspješno prošli. Neposredno prije isteka roka od godinu dana, ustanova je dokumentovala realizaciju aktivnosti kroz Izvještaj o realizaciji Plana korektivnih mjera, a koji se odnosio na aktivnosti po najslabije ocijenjenim kriterijima. Provjeru dokumentovanog stanja su izvršili predsjednik Komisije i koordinator. Provjera je obavljena 22.01.2015. Nakon provjere, tokom koje je vođen Zapisnik koji je dostupan u arhivi Agencije, sačinjen je Aneks izvještaja o eksternoj evaluaciji Visoke škole za primijenjene i pravne nauke „Prometej“, Banja Luka, broj: 70-9-1/14 na koji su svi članovi Komisije dali svoju saglasnost potpisom.

U skladu sa procjenom izvođenja, od strane visokoškolske ustanove izabranog, studijskog programa, imajući u vidu detaljnu analizu rada ustanove, ocjenu stepena ispunjenosti zahtjeva standarda i kriterijuma navedenih u Izvještaju i Aneksu izvještaja o eksternoj evaluaciji Visoke škole za primijenjene i pravne nauke „Prometej“, Banja Luka, što je sve priosteklo iz detaljnog uvida u kompletnu dostavljenu dokumentaciju, posjete visokoškolskoj ustanovi, naknadne posjete radi dodatne provjere, kao i sprovođenja postupka ocjenjivanja, Komisija je utvrdila i u navedenom Izvještaju i Aneksu izvještaja dala sljedeći nivo ispunjenosti zahtjeva standarda i kriterijuma:

KRITERIJUMI	NIVO ISPUNJENOSTI
A1. Razvoj i strategija visokoškolske ustanove	III
A2. Upravljanje, unutrašnje obezbjeđenje kvaliteta i kultura kvaliteta	III
A3. Procedure i obezbjeđenje kvaliteta studijskih programa	III
A4. Ocjenjivanje studenata	III
A5. Ljudski resursi	III
A6. Kvalitet fizičkih resursa	III
A7. Informacioni sistemi	III
A8. Presentacija informacija za javnost	III
A9. Međunarodna saradnja	III

Okončavanjem druge faze akreditacije, Komisija je dala i preporuku Agenciji za akreditaciju visokoškolskih ustanova Republike Srpske za izvršavanje treće faze akreditacije, odnosno preporuku za izdavanje rješenja o akreditaciji predmetnoj ustanovi, zasnovanu na jednoglasnoj procjeni da Visoka škola za primijenjene i pravne nauke „Prometej“, Banja Luka, **ispunjava** uslove za akreditaciju visokoškolske ustanove i da može da se sprovede postupak izdavanja rješenja i upisa u važeće registre.

Članovi komisije:

Prof. dr Mitar Perušić, predsjednik

Prof. dr Branko Rakita, član

Boško Borojević, mr, član

Nenad Marković, član

